مَا مِنْ صَاحِبِ ذَهَبٍ وَلَا فِضَّةٍ، لَا يُؤَدِّي مِنْهَا حَقَّهَا، إِلَّا إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ، صُفِّحَتْ لَهُ صَفَائِحُ مِنْ نَارٍ

له ابو هريره -رضي الله عنه- څخه روايت دی وايي چې رسول الله -صلى الله عليه وسلم- فرمايلي دي: «مَا مِنْ صَاحِبِ ذَهَبٍ وَلَا فِضَّةٍ، لَا يُؤَدِّي مِنْهَا حَقَّهَا، إِلَّا إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ، صُفِّحَتْ لَهُ صَفَائِحُ مِنْ نَارٍ، فَأُحْمِيَ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ، فَيُكْوَى بِهَا جَنْبُهُ وَجَبِينُهُ وَظَهْرُهُ، كُلَّمَا بَرَدَتْ أُعِيدَتْ لَهُ، فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ، حَتَّى يُقْضَى بَيْنَ الْعِبَادِ، فَيَرَى سَبِيلَهُ، إِمَّا إِلَى الْجَنَّةِ، وَإِمَّا إِلَى النَّارِ» «د سرو او سپينو زرو هېڅ مالک نشته چې حق يې ترې نه ادا کوي مګر دا چې د قيامت په ورځ به ورته د اور تختې جوړې شي، او د جهنم په اور به سکروټي کړای شي او د دوی اړخونه، تندي او شاګانې به پرې په داسې ورځ کې داغل کېږي چې اوږدوالی يې د پنځوس زره کالو په اندازه دی ، هر کله چې دا (د اوسپنې تختې) سړې شي بيا به ورته ګرمې کړای شي، تر دې چې د بندګانو تر منځ پرېکړه وشي، نو بيا به خپله لار يا جنت لوري ته ومومي او يا دوزخ لور ته». وويل شو: اې د الله رسوله، او د اوښانو په اړه څه؟ هغه وويل: «او د اوښ هېڅ خاوند نشته چې دی يې ترې حق (زکات) نه ورکوي -او حق يې دا دی چې د اوب خور په ورځ اړمنو خلکو ته ولوشل شي- مګر دا چې په يوه لويه اواره ځمکه کې به ورته ځملول شي چې ډيره پراخه به وي، او هيڅ يو بچی به يې کم نه وي، ټول به حاضر وي او خپل خاوند به د پښو لاندې کوي او خولې به پرې لګوي، هر کله چې پرې لومړۍ اوښه تېره شي وروستۍ به ورپسې بيا راشي، دا کار به په هغه ورځ په دوامداره توګه جريان ولري چې اوږدوالی يې د پنځوس زره کالو په اندازه دی، تر دې چې د بندګانو تر منځه د جنت او يا دوزخ لور ته پرېکړه وشي» وويل شو: اې د الله رسوله! او د غواګانو او مېرو په اړه څه؟ هغه وفرمايل: «او هېڅ د غواګانو او مېرو خاوند نشته چې دی يې ترې حق نه ورکوي مګر دا چې کله د قيامت ورځ شي، نو دی به ورته په يوه پراخه ځمکه کې ځملول شي، او هېڅ يو مال به کم نه وي ټول به حاضر وي، هېڅ يو مال به پکې د تاوو ښکرونو والا نه وي، او نه به پکې بې ښکره وي او نه به پکې د مات ښکر والا وي (بلکې د ټولو ښکرونو نېغ او سالم وي) نو په ښکرونو به يې وهي او په پښو به پرې ګرځي، هر کله چې پرې لومړۍ مال تېر شي وروستۍ به پرې بيا راوګرځي، دا کار به په ټوله هغه ورځ کې جريان ولري چې اوږدوالی يې د پنځوس زره کالو په اندازه وي، تر دې چې د بندګانو تر منځ د جنت او يا دوزخ لوري ته پرېکړه وشي». وويل شو: اې د الله رسوله! د اسونو په اړه څه؟ هغه وفرمايل: «آسونه درې ډوله دي: يو ډول يې د سړي لپاره پېټی او ګناه ده، يو ډول يې پرده او يو ډول يې د انسان لپاره اجر او ثواب دی، نو کوم چې پېټی او ګناه ده، دا هغه اس دی چې د ځان ښودنې، وياړ او پر مسلمانانو د مغلوبېدو په موخه کارول کېږي، نو دا يې پر خاوند پېټی او ګناه ده، او کوم چې د هغه لپاره پرده ده، نو دا هغه آس دی چې د الله په لاره کې تړل شوی وي، بيا يې د هغوی په څټونو او شاګانو کې د الله حق نه وي هېر کړی، نو دا يې د خاوند لپاره پرده ده، او کوم چې د ده لپاره اجر او ثواب دی، نو دا هغه اس دی چې خاوند يې د مسلمانانو لپاره د الله په لار کې په درو او باغچو کې تړلی وي، نو هر څومره چې په دې شنو باغچو او درو کې خړېږي او هر څه چې خوري د ده لپاره ليکل کېږي، څومره يې چې خوراک کړی وي همغومره نيکۍ ورته ليکل کېږي او د خرشنو او متيازو په اندازه يې ورته نيکۍ ليکل کېږي، او په هېڅ لوړه نه تېريږي چې يوه او يا دوه لوړې تېرې کړي مګر دا چې الله تعالى به ورته د هغې د پښو د نښانو او خرشنو په اندازه نيکۍ وليکي، او په هېڅ نهر يې خاوند نه تېروي چې دی له هغې څخه اوبه وڅښي په داسې حال کې چې نه يې غوښتل اوبه ترې ورکړي، مګر دا چې الله تعالى به ورته د هر ګوټ په اندازه نيکۍ وليکي».

[صحيح دی] [متفق عليه دی]

رسول الله صلى الله عليه وسلم د قيامت په ورځ د هغه چا د سزاګانو ډولونه بيان کړل چې د بېلابېلو مالونو زکات نه ادا کوي لکه: لومړی: سره او سپين زر او داسې نور د تجارت مالونه چې زکات ورکول يې واجب وي خو زکات يې نه وي ورکول شوی، نو د قيامت په ورځ به ويلي کړای شي او د تختو په څېر به واړول شي او د دوزخ په اور به داغ

کړای شي او خاوند ته به يې پرې عذاب ورکړی شي، نو اړخ، تندی او ملا به يې پرې وداغل شي، هر کله چې دا تختې سړې شي، بېرته به ګرمې کړای شي، او دا عذاب به د قیامت د ورځې په اوږدو کې په دوامداره توګه وي؛ هغه ورځ چې اوږدوالی يې د پنځوس زره کالو په اندازه دی، تر دې چې الله تعالی دخپلو بندګانو تر منځ فیصله وکړي، نو بیا به یا جنتي شي او یا دوزخي. دویم: د هغو اوښانو خاوند چې حق او فرض زکات يې نه ورکوي او مسکینانو ته يې نه لوشي، نو دا به ورته په څو برابره لوې او څربې اوښې بدله شي او په شمېر کې به يې هم څو چنده زیاتې شي، نو خاوند به يې ورته د قیامت په ورځ په یوه لویه اواره ځمکه څملول شي او په لغتو به يې وهي او خولې به پرې لګوي، هر کله چې پرې وروستۍ اوښه تېره شي لومړۍ به يې بېرته راوګرځي، دا حالات به د قیامت د ټولې ورځې په اوږدو کې جریان ولري؛ هغه ورځ چې اوږدوالی يې د پنځوس زره کالو په اندازه دی، تر دې چې الله د خپلو بندګانو تر منځ پربکړه وکړي، نو بیا به جنتي او یا دوزخي شي. دریم: د غواګانو او میږو خاوند -لکه پسونه او وزې- چې فرض زکات يې نه ورکوي، نو له دې شمېر څخه به زیاتې ورکړل شي، په داسې حال کې چې هېڅ یوه به يې کمه نه وي، نو د قیامت په ورځ به ورته دی په یوه لویه اواره ځمکه څملول شي، په داسې حال کې چې د تاوو شکرونو، بې شکرو او ماتو شکرونو والا حیوان به په کې نه وي، بلکې په ټولو صفتونو به برابر وي، نو په شکرونو او لغتو به يې وهي، هر کله چې پرې وروستۍ یوه تېره شي لومړۍ به يې پرې بیرته پیل وکړي. او په همدې حال به د قیامت د ورځې په اوږدو کې وي؛ هغه ورځ چې اوږدوالی يې د پنځوس زره کلونو په اندازه دی، تر دې چې الله د خپلو مخلوقاتو تر منځ پربکړه وکړي، نو بیا به یا جنتي شي او یا دوزخي. څلورم: د آسونو ساتونکی، او آسونه درې ډوله دي: لومړی: دا به د هغه لپاره دروند بار وي، او دا هغه څوک دی چې د ځان شودنې، تکبر او د مسلمانانو پر وړاندې د جنګ لپاره يې ساتلي وي. دویم: هغه دي چې د ده لپاره به پرده وي، او دا هغه څوک دې چې د الله په لار کې يې د جهاد لپاره ساتلي وي، بیا يې ورسره شبګنه کړي وي، داسې چې شه واخه يې ورکړي وي او ټولې اړتیاوې يې ورته پوره کړي وي، او د شځېنه آسونو د تېرولو په مقابل کې يې پرې پیسې نه وي اخیستي. دریم: هغه چې د ده لپاره به ثواب وي، دا هغه څوک دی چې د الله په لار کې يې د مسلمانانو په خدمت کې د جهاد لپاره ساتلې وي، په داسې حال کې چې په شنو دښتو او درو کې يې د څربدلو لپاره پربښي وي، نو د خوراک په اندازه به ورته الله نیکۍ ورکړي، او د دوی د خرشنو او بولو د شمېر په اندازه به نیکۍ ورکړي، او هر څومره د ځان پسې پرې راکاږي او په لوړو ګړندۍ منډه وهي، نو الله به د پښو د نښو او خرشنو په اندازه نیکۍ ورکوي، او هر کله يې چې خاوند په یوې ویالې ورولي او تري څروبه کیږي؛ په داسې حال کې چې هغه نه غوښتل اوبه ورکړي، مګر دا چې الله به ورته د هر ګوټ په اندازه نیکۍ ورکړي. بیا له هغه صلی الله علیه وسلم څخه د خرو په اړه پوښتنه وشوه چې: آیا دوی د آسونو په څېر دي؟ نو هغه وفرمایل چې: په دې اړه پرې له دې نادر آیت پرته هېڅ کوم ځانګړی قانون نه دی نازل شوی، چې ټولو پیرویو او نافرمانیو ته شامل وي او هغه د الله تعالی دا وینا ده: {فمن يعمل مثقال ذرة خيرًا يره، ومن يعمل مثقال ذرة شرًا يره}. [الزلزلة: 8] ، یعنې او څوک چې د یوې ذرې په اندازه نیکي وکړي، وبه يې ګوري. او څوک چې د یوې ذرې په اندازه بدي وکړي وبه يې ګوري. یعنې چا چې خرونه د ثواب په نیت وساتل؛ ثواب به يې وویني او چا چې د نافرمانیو په نیت وساتل سزا به يې وویني، او دا (آیت) ټولو عملونو ته شامل دی.

http://www.sunnah.global/hadeeth/ps/show/6611